

Novo izište skladbe slovanskih komponistov (navedene z izvirnim naslovom) so med drugimi: S. Ljapunov, *Zweites Konzert für Klavier und Orchester* op. 38. Lipsko, J. H. Zimmermann. Klavir (s podloženim drugim klavirjem) M. 8.— *Frederic Chopin, Deux Valses* (op. 64 št. 2 in op. 70 št. 1) arrangées pour orchestre par J. Cielewicz (Glasovi Rb 1.20), Varšava, Gebethner & Wolff. — F. Drdla, *Marche triomphale et Tarantelle pour 2 Violons et Piano* op. 61. Dunaj in Lipsko, Schubert-Haus-Verlag (A.M. 2.—). — Scriabine, 4 morceaux op. 56 in 2 morceaux op. 57 pour Piano. Edit. Belaieff. (M. —80 in —60). — Ljapunov, *Valse Impromptu* ges.-dur, op. 29. Lipsko, J. H. Zimmermann (M 1'50). *Isti, Mazurka* gis-moi, op. 31. ibidem (M. 2.—). — Karpow, 3 Etudes de salon pour Piano, ibidem (M. 3.). — A. Winkler 3 morceaux pour Piano, op. 15. Edit. Belaieff. (Skupaj M. 1'20. posamezne po 40—60 Pf.). *Blumenfeld, Glocken. Suite für Klavier.* op. 40. Ed. Belaieff. (M. —80).

Novosti muzikalnega knjigotrštva (navedene z izvirnim naslovom) so: *Leo Funtek*, Bruckneriana. Lipsko, Verlag für Literatur, Kunst und Musik (M. 1.— vez. M. 2.—). *G. Conus, Aufgabebuch der Instrumentationslehre.* (In den Klassen des Moskauer Konservatoriums der Kais. Russischen Musikgesellschaft zum Unterricht eingeführt). Ins Deutsche übersetzt von Oscar von Riesemann. I. del (M. 2'20), II. del (M. 3'30) III. del (3'30). Lipsko in Moskva, P. Jurgenson. — *Musikbuch aus Österreich.* Ein Jahrbuch der Musikpflege in Österreich und den bedeutendsten Musikstädten des Auslandes. Redigiert von Dr. Hugo Botstiber. VII. Jahrgang, Dunaj in Lipsko, Carl Fromme 1910 (vez. K 6.—). *Bernhard Kwartin, Der moderne Gesangsunterricht* Wien, Carl Konegen 1910 (broš. K 2'40). *Carl Reinecke, „und manche liebe Schatten steigen auf“.* Gedenkbücher an berühmte Musiker. Leipzig, Gebroder Reinecke 1910 (broš. M. 3.—). *David C. Taylor, Reform der Stimmbildung.* Autorisierte Übersetzung von Dr. Friedrich Stubenvoll. Berlin in Lipsko, Schuster & Loeffler 1910 (broš. M. 7.—). *W. K. von Jolizza, Das Lied und seine Geschichte.* Mit 122 Notenbeispielen und Liedern der früheren Epochen bis zum Ende des 18. Jahrhunderts. Dunaj in Lipsko, A. Hartleben, 1910. *Dr. Julius Kapp, Franz Liszt.* Berlin in Lipsko, Schuster & Loeffler. *Erich Kloß, Richard Wagner an Freunde und Zeitgenossen,* ibidem. *Památník Filharmonického spolku Besedy Brněnské 1860-1910.* Redigoval Hubert Doležil. Nákladem spolkovým. — *Josef Sulzer, Ernestes und Heiteres aus den Einrichtungen eines Wiener Philharmonikers.* Dunaj, J. Eisenstein & Co. 1910.

Register o gledaliških delih, predstavljenih na nemških odrih v sezoni 1908/09 je izšel v založbi Breitkopf & Härtel na Lipskem. Med operami je doživela največ predstav *d'Albertova „Nižina“* (647), za njo *Bizetova „Carmen“* (452). Na tretjem mestu stoji *Wagnerjev „Lohengrin“* (409). Med operetami zavzema prvo mesto *Falova „Dolarjeva princezinja“* (244 predstav).

O Ces, Ruski Muzikalni Družbi je priobčila „Neue Musikzeitung“ v svoji 14. številki s slikami Peterburškega in Moskovskega konservatorija in s portreti ustanoviteljev omenjene družbe opremljeni članek iz peresa E. pl. Tideböhla.

Pod naslovom »Obroda zpěvu sborového« priobčuje *Ferd. Vach* v številki 37/38 češkega glasbenega lista „Dalibor“ več nasvetov za notranje organiziranje pevskih društev. Članek je sad tridesetletnega zborovskega delovanja pisateljevega. (Prevod tega članka je objavljen v št. 6. „Pjevačkega Vjesnika“). V isti številki „Dalibora“ se nahaja govor *Adolfa Piskáčka* pri slavnosti praškega „Hlahola“ v čast Pavlu Křížkovskému. V številki 39/40 povečuje „Dalibor“ spominu dné 29. maja t. l. umrlega ruskega skladatelja M. A. Balakireva večji članek pod naslovom „Památe M. A. Balakireva“.

Revija »Der Merker« prinaša v 14. številki članek „Neues von Smetana“, spisal dr. Bronislav Wellek, ki podaja izvleček iz esejev, ki so izšli v čeških zbornikih „Památník Smetanův“ in „Smetanův Sborník“. V prilogi sta faksimila enega Smetanovega in enega Dvořákovskega pisma. Smetanovo pismo je datirano z dné 23. maja 1880. l. V njem opisuje skladatelj, kako je v njem nastala ideja znanega godalnega kvarteta njegovega „Z mého života“. Pomenljivi štirikrat črtani e v finalu tega kvarteta najde tu svoj tragično-zalostni, ginljivi komentar. — V 15. številki „Merkerja“ nadaljuje in dovršuje dr. Lev pl. Herz svojo simpatično razpravo o „Mladopoljskih skladateljih“: *Ludomir Rozycki* (* 1883), sedaj učitelj na Lvovskem konservatoriju, je ustvaril prvo poljsko muzikalno dramo, „Hrabri Boleslav“, in je ravno sedaj dovršil muzikalno dramo „Meduza“. Njegova dela nosijo narodno noto. *Karl Szymanowski* (* 1883), „Chopin redivivus“, kakor ga nekateri imenujejo, je skladatelj mnogih klavirskih skladb, ki kažejo vpliv Straussa in Regerja in spadajo med najboljša dela sedanje takšne produkcije. Omenjajo se še izvrstni kontrapunktist *Apolinariz Szeluta* (* 1884), *Ludomir Rogowski*, *Peter Rytel* in *Henrik Opieński*.

Revija »Die Musik« prinaša v 18. zvezku portret odličnega goslarja, profesorja *Jana Hřmála*, ki je — kakor smo zadnjič poročali — praznoval štiridesetletnico pedagoškega delovanja na konservatoriju v Moskvi. Kot priloga istega zvezka je videti slika 29. maja t. l. v Peterburgu zamrlega skladatelja *Milija Aleksejeviča Balakireva*, ki je bil poleg Glinke glava takomenovane novoruske šole. Balakirev je dosegel starost 73 let.

Razni jubileji in spominski dnevi. Slavnosti petdesetletnice *Dunajskih filharmonikov* dné 24. in 25. aprila t. l. sta se udeležila v imenu ljubljanske „Glasbene Maticе“ muzejski ravnatelj profesor dr. Josp Mantuani in dr. Gojmir Krek. Slavnostni koncert, ki ga je — zelo redek slučaj — cesar sam počastil s svojim posetom, je povzročil z nedosežnim izvajanjem Brucknerjevega „Te Deum“ in posebno Beethovenove 9. simfonije pod *Weingartner-*

jevim vodstvom nepopisno navdušenje med poslušalstvom. Pri slavnostnem sprejemu v mestni slavnostni dvorani je tudi slovenska deputacija čestitala družbi. Zvečer so bili udeležniki gostje mesta Dunaja. — Glasbeni svet praznuje stoletnico dné 8. junija 1810 v Cvikavem (Zwickau) na Saksonskem rojenega nemškega skladatelja - romantika *Roberta Schumann*a. — Znani skladatelj in glasbeni pisatelj *Rihard Heuberger* je obhajal dné 18. junija t. l. na Dunaju svoj 60. rojstni dan. — Dnó 22. junija t. l. je praznoval znameniti klavirski virtuoz in slavni klavirski učitelj *Božidar Leschetizki* svojo osemdesetletnico (* 22. junija 1830. l. v Lancutu blizu Lvova). L. je bil od leta 1852 do leta 1878 nameščen kot klavirski profesor na Peterburškem konservatoriju. Sedaj živi, še vedno privatno podučujoč, na Dunaju. — Koralist stolne cerkve in profesor petja na gornjemestni gimnaziji v Zagrebu, *Ivan Strnad*, je slavil štiridesetletnico, odkar je koralist v zagrebški stolnici. — Eden najznamenitejših danskih skladateljev sedanosti, *August Ena*, je praznoval 13. maja t. l. 50. rojstni dan. Ena je znan po svojih operah „Čarovnica“ (1892 v Kjbenhavnu) in „Vžigaličarka“ (1897 istotam). — Dnó 7. julija t. l. je dosegel slavni simfonik in dirigent *Gustav Mahler* petdeseto leto, dnó 5. julija t. l. pa je dovršil češki goslač *Jan Kubelík* trideseto leto. — Sestra *Bedřicha Smetane*, *Ludmila Smetanova*, je praznovala duševno in telesno popolnoma zdrava, svoj *devetdeseti* rojstni dan. — Dnó 17. maja t. l. je bilo 20 let, odkar je bila *Mascagnijeva „Cavalleria rusticana“* prvič predstavljena v Rimu.

Pod imenom »Dunajski filharmonski trio« so se združili umetniki *Soma Picksteiner* (gosli), *Julij Junek* (čelo) in *Willy Klasen* (klavir) v novo komorno-glasbeno družbo, ki se bode ozirala posebno tudi na dela slovanskih skladateljev. Projektirano je 5 koncertov v sezoni. Picksteiner je Rus, Junek Čeh in Klasen Nemec.

Karl Goldmark je bil o priliki svojega jubileja imenovan častnim doktorjem filozofije Budimpeštanskega vseučilišča.

Pauline Viardot-Garcia, slavna pevska mojstrinja, je umrla v Parizu stara 89 let.

Lev Funtek, doslej dirigent filharmonskega orkestra v Wiborgu na Finskem, je sprejel mesto drugega koncertnega mojstra pri orkestru Koncertnega društva v Monakovem.

Arnold Schönberg, najradikalnejši med glasbenimi revolucionarji, proti kateremu se vidi R. Strauss nemoderen starokopitnež, je imenovan profesorjem kompozicije (tako imenovanega „svobodnega kurza“) na c. kr. Akademiji za glasbo in upodabljajočo umetnost na Dunaju.

Pevsko društvo »Smetana« v Plzni je pri mednarodni pevski tekmi v Bruslju dobilo drugo častno nagrado — zlat bokal, zmagovalno kolajno in častno diplomu. Pevovodja je bil *Anton Arnet*.

To in ono.

Pevsko društvo »Zora« v Karlovcu, ki je letos slavilo svojo petdesetletnico, je bilo razpisalo natečaj za najboljšo kompozicijo svoje himne. Natečaja se je udeležilo 11 skladateljev. Razsodbo je „Zora“ prepustila „Gl. M.“ v Ljubljani. Jury „Gl. M.“ (kdo ??) je razsodila, da je najboljša skladba ona prof. *Frana Dugana*. Drugo mesto so prisodili skladbi *Vj. Rosenberga-Ružiča*, tretje pa skladbi *I. pl. Zajca*. (Vsi trije skladatelji so člani sotrudniki našega lista). Nagrada v znesku 150 K je bila podeljena profesorju Duganu.

Pri tej priliki, a ne v zvezi z njo, opozarjamo, da je pri nas — in samo pri nas — navada, bolj razvada, da je razsodišče pri takih slučajih na zunaj nekaka juristična oseba brez realne podlage. Govori se o „jury“, a nihče ne ve, kateri živí ljudje predstavljajo to mistično tvorino. Ne samo občno zanimanje temveč tudi taktost in javna kontrola zahtevajo, da se proglašajo člani razsodišča, in sicer že pri razpisovanju natečaja. Očitanja, da se razdeljuje nagrade včasih takorekó in camera charitatís, ne bodo potem imela več tal. Potem se pa tudi ne bo več dogodilo, da imajo v takih „jury“ sedež in glas včasih ljudje, ki jim nedostaje vsaka kvalifikacija za ta posel.

Pod marko »Nemška umetnost« prinašajo slov. dnevniki sledečo notico: „Nedavno je Dunajska ljudska opera uprizorila „Židinjó“. Eleazarja je pel Čeh Procházka, Leopolda Čeh Náchoď, kardinala Hrvat Zec, glavno vlogo je pela židinja Wenger, Evdoksijo židinja Jovelli. Opero je dirigiral Poljak Zemlinski. Koliko Nenemcev je sedelo v orkestru in koliko jih je bilo v baletu, ni znano“.

Kaj pa sledi iz tega? Da znajo Nemci umetnike spoštovati, če so tudi Nenemci, in da Slovani svojih lastnih rojakov še toliko ne podpirajo, da bi mogli ostati na domači grudi, da bi mogli delati za domačo umetnost, za svoj lastni narod. Tudi med nami živi nekaj glasbenih umetnikov, ki mislijo iskati svojo srečo pri drugorodcih, ker jih doma le žaljivo prezirajo ali celo brezvestno napadajo. Izkušnja nas uči, da so slovenski umetniki, enkrat priznani v tujini, za slovenski narod tudi tedaj izgubljeni, če mu sami ohranijo zvestobo. Pazite torej!

Prvi avstrijski glasbeno-pedagoški kongres se bode vršil sredi februarja l. 1911. na Dunaju. Razpravljalo se bo o različnih, glasbenega pouka tičočih se teoretičnih in praktičnih, umetniških in materialnih vprašanjih.